

# A kukorica világtermelése 1937 óta

(Stud) A kukorica világtermelése 1937 óta meglepően egyenletes volt és 1130 millió (1938) és 1207 millió (1941) q között váltakozott. A világ legnagyobb kukoricatermelője az észak-amerikai Egyesült-Államok, itt terem ugyanis a világ termelésének valamivel több, mint fele: 1941-ben 680 mó q. Az USA kukoricatermése az utolsó öt év alatt 1940-ben volt a legkisebb, 621 mó q-val s a múlt évben a legnagyobb. A termés másik, kisebb feléből mintegy 200 mó q esik a déli félteke nagyobb termelőire. Ezek között első helyen áll Argentína, ahol azonban a termés igen nagy szélsőségek között váltakozik: az utolsó öt év folyamán 1937-ben mindössze 44,2 mó q volt itt a termés 1939-ben ellenben 103,75 mó q, ami az előbbi termésnek több, mint a kétszerese. Brazília vonatkozásán az adatok az utolsó három évről hiányzanak. 1937-ben és 1938-ban egyformán mintegy 60 mó q-nyi tengerit takarítottak be, a délafrikai Egyesült-Államok termése 17,4–25,7 mó q között váltakozik.

Az európai kontinensen a tengeri termelésének éghajlati határai nagyon élesek, jelentős tengeritermés csak a Dunamedencében és a Fekete-tenger vidékén van, de az orosz adatokat nem ismerjük. Romániában az utolsó öt év folyamán legalább 33,0 mó q-t (1941) és legfeljebb 60,5 mó q-t (1939) takarítottak be. Az 1941. évi termési adat már Románia új területére vonatkozik, de az 1940. évi területváltozások a tengeritermést nem érintették, túl nagy mértékben, sem Románia, sem Magyarország esetében. A magyar termés 1937 és 1940. években meglehetősen egyenletesen alakult. A leggyengébb volt az 1939. év 23,3 mó q-termésével s a legjobb az 1940-es év amikor meg a termés 29,6 mó-t ért el. De ez hazai viszonyaink között sem a legjobb, sem a legrosszabb évek termését nem jelenti. Bulgáriában 1940-ben 10,7 mó q-t arattak, ami az utolsó négy éves időszak alatt — az 1941. évi adat innen is hiányzik a legjobb termés volt. Az 1938. év itt nagyon rossz esztendő volt; 5,3 mó q-nyi termésével. Az olasz termés jó években például 1940-ben 34,3 mó q-t tett és ennél az 1933. évi termés is csak egy árnyalattal volt gyengébb, 1939-ben ellenben a termés nem tett többet 25,8 mó q-nál. Jugoszláviában a tengeritermés szintén jelentős helyet foglalt el a mezőgazdasági termények sorában, amíg a Bácska oda tartozott, 1937-ben 53,3 mó q volt a termés eredménye, 1938-ban 40,5 mó q. Az 1940. évi termés ennél csaknem tíz százalékkal volt nagyobb, az 1941. évi termés adata nem ismeretes. Franciaországnak már nem jelentős a tengerikultúrája: 5–6 mó q között volt az utóbbi évek során, Portugáliában 3–4 mó q a tengeritermés. Spanyolországról nincs adatunk.

A tengeri a cukorrépa után a szántóföldek leghálásabb növénye és így mindenütt terjed, ahol az éghajlati viszonyok kedveznek neki, sőt nálunk meg lehet figyelni, hogy a hetvenes évek óta, amikor nagyobb mértékben még csak az Alföld déli részén termelt, fokozatosan haladt észak felé és teljesen alkalmazkodott ezekhez az északibb fekvésű síkvidéki időjáráshoz is. Brit Indiában a brit gyarmatok termelése 20,4 mó q volt 1937-ben, azóta nincs adatunk, de ez is ad valamit képet arról, hogy itt mit jelenthet a tengeri. Sokkalta nagyobb a Mandzsukuói tengerikultúra: évi 26,3–33,4 mó q terméssel. Mexikóban, az USA déli szomszédjában 17,0–20,0 mó q a termés határa az utóbbi évek alatt.

Arra a 15 országra, amelynek évi tengeritermését ismerjük, együtt több, mint 1100 mó q termés esik: a többi államokban tehát nagyon jelentéktelen a kukorica termelése, kivéve Oroszországot, amelynek adatát nem könnyű megállapítani. Ez a 15 ország együtt 564 millió lakost számlál s ez

a föld lakosságának alig egynegyed-része. Ezekben az országokban együtt a fejátlag 2 q körül van, a többi másfél milliárd lélek ellenben csak nagyon szerény mértékben van ellátva tengerivel. Így például Brit India lakossága nem jut hozzá évente több tengerihez átlagosan 5,5 kilogram-nál. De a kukorica termelési övezete nagyon is határozott és a kukorica termelési átlaga csak ott magas, ahol az éghajlat megfelelő östermelési kultúrával találkozunk össze. Ezen az övezeten kívül csak nagy áldozatok árán lehet megoldani azokat a termelési problémákat, amelyek a kukoricával függnek össze. Így a Németbirodalom sertésállománya nem kisebb mint a Kárpátok övezetének államaié. holott a Birodalomban a hizlalás céljaira egyáltalában nem áll rendelkezésre a kukorica.

A kukoricatermelés terén első helyen kimagaslóan Argentína áll, itt a fejátlag a száz milliós jötermés éveiben 7,5 q, de az 50 milliós rossztermés is még mindig 3,75 q-t jelent országos fejátlagban. Az Egyesült-Államokban a fejátlag felül van az 5 q-n, ami igen magas átlag, a világ fejátlagának éppen a tízszerese. S ebből az USA csak nagyon keveset szállít külföldre, akár közvetlenül, aki szalonna vagy zsiradék formájában. Ez annak a jele, hogy ott, ahol a termelési viszonyok megfelelőek, a kukorica alkalmazását az európai legjobb mértékben is jóval felül lehet emelni.

Európának legjobban ellátott része ebből a szempontból rendes termések éveiben a Kárpátok övezete: Magyarországon, a volt jugoszláv területen, Romániában a fejátlag a jobb években 3,0 q körül van. De ezeken az országokon kívül csak Délafrikában (2,5), Bulgáriában (másfél q), Braziliában (1,3 q), Mexikóban (1,0 q) és Egyiptomban éri el az átlagos termések jobb években legalább az egy q-as fejátlagot. Olaszországban, ahol a kukorica a népelelmezésnek fontos cikke, a termelési fejátlag az utolsó öt év jobb eredményei szerint 70 kg felé jár. Portugáliában egy fél métermázsát tesz.

A távoli Kelet országai közül Mandzsukuóban van erőteljes fejlődésben a tengeritermelés és ma már megközelít 0,8 métermázsát. Törökországban 44 kg a fejátlag és valószínű hogy itt a közvetlen emberi táplálkozásra szolgál ez a nemes termény, mert a sertéshús élvezetét a Korán tiltja.

Az állattartás általában főként olyan terményeket és olyan hulladékokat változtat gazdasági értékűvé, amelyek egyébként veszendőbe menének, mert emberi táplálkozásra már nem alkalmasak. Az állattartás az évente benne felhasználott kalóriamennyiségnek csak legfeljebb egyötödét szét fogyasztja közvetlenül az emberi táplálkozás elől. De ez a mennyiség legelsősorban éppen a tengerre és a sertéstenyésztésre vonatkozik. A növényi táplálékoknak állati uton való értékesítését ma revidálni kell és ezt a revíziót a kukoricánál kell elkezdeni. A sertésszirtól a fogvasztás aligha mondhat le, bár ennek jelentékeny részét a kukoricaolaj közvetlenül is pótolhatja, de a tengeri feletetése helyett nálunk is ki kellene kísérletezni azokat a módszereket, amelyeknek birtokában olyan országokban is ki-elégítően el tudják látni a sertéshizlálás feladatát, amelyek pedig nem termelnek tengerit. Például ehhez valóban nem kell messzire mennünk: a Németbirodalom sertéshússal és sertésszirtal való ellátása jobb, mint a miénk, vagy mint a Kárpátok övezetének bármelyik országában és érdemes lenne megtanulni, hogy a német mezőgazdasági hozzáértés ezt a feladatot mint oldotta meg.

## HIREK

### Szegedi utmutató

A Somogyi-könyvtárban és az egyetemi könyvtárban vasárnap és ünnepnap kivételével könyvtárszolgálat.

A Városi Múzeum egész évben nyitva.

Szolgálatos gyógyszerárak: Leininger örök. k. Tükats Sándorné Horváth M. n. 9. Pósa Balázs Kálvária-utca 17, Kocsis J. Endréné Földműves-utca 17, Selmezi Béla Somogyitelep IX. u. 489.

Mozik műsora: Belvárosi Mozi: Dilemma, Korzó Mozi: Kadét szerelem, Széchenyi Mozi: Sziriusz.

—oOo—

### Egy hirdetőszlop halálára

Ki tehet róla, hogy olyan árván, elhagyottan, derékbatörten heversz egy hete már az uttesten. Sokrahi-vatottan, büszkén, irányítottán, tájékoztatón életben. Hőfehér egyenruhát szikrázott a nap hevében, éjjente magad sugározta a fényt. Négy világtáj felé ismertette a várost s a járókelők bizalommal fordultak feléd. Ki tudja, mi okozta a végzetet? Talán egy meg-bokrosodott gépkocsi rohant belontestednek? Vagy herkulési erő bilentett ki helyedből? Milyen kicsi is az emberi hála. Otthagynak ösz-szetörten heverni az utcárok forgalmában. Senki sem figyel rád — pedig jókora akadályt képezel a sietős járókelőknek. Nagy ivben kikerülnek, fiatalabbak átugranak, némelyek bosszankodnak is elnyúló léteden, de hogy elszállítanának, félreállítanának vagy megorvosolnának, — az nem jut eszébe senki-nek.

Szegény, megrokkant, elárvult hirdetőszlop. Amikor a törvény-szék sarkára állítottak, hogy irá-nyítsd a tájékoztatlanokat, milyen büszkén tekinthetett rád alkotód, aki most dicstelen végedben ily ru-tul cserbenhagy. Látod, szegény kettőtört hirdetőszlop, mi, akik akkor sem voltunk elragadtatva „ötletes”, nagyvárosinak képzelt létedtől, amikor egydarabban, éppen sudárkodtál, most, amikor végig-borultál több darabba törve a gya-logjárón s amikor akadályt képe-zel és nincs többé hivatásod, csu-pán az utca eltakarására váro sze-metje vagy, — ime, elparentálunk. Elparentálunk már csak azért is, mert reméljük, hogy gyászbeszé-dünk után jön a temetés! Ha gaz-dád meg is feledkezett rólad, so-rainkra talán felfigvel a köztiszt-sági telep s nem engedi, hogy a mostohán kezelt szegedi tisztasá-gban egy kidőlt porladó betonoszlop heverjen. (1.)

—oOo—

— A szegedi idegklinika tervpá-lyázatának eredménye. A szegedi m. kir. Horthy Miklós-tudomány-egyetem ideg- és elmeklinikájának építésére kiírt országos tervpálya-zat bírálóbizottsága Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter elnöklete alatt tartott záro-úlésán az I. díjat Goszleth Lajos-nak, a II.-at Szabó Lászlónak, a III.-at Módos Ferencnek, a IV. dí-jat Boskó Gézánnak, az V.-et Králik László okl. építésmérnöknek ítélte. Ifjú Dávid Károly, Horváth Sza-boles, Janáky István, Kamarásky Jenő, Kapp Péter Elemér és Kapp Péter Iván, Kovács Ferenc, Kovács Gyula Lajos, Knittel Jenő, Váraliav Sándor és Wagner László műveit pedig megvásárolta.

— Városi zenekolai beiratások szeptember 5-én és 7-én 10–12-ig és 3–6 óráig tartanak.

— Száz tenyészkocát kapnak a sze-gedi sertéstartó gazdák. Néhány nap-pal ezelőtt jelent meg a hivatalos köz-lemény arról, hogy a kormány a ser-téstenyésztés fellendítése érdekében 10.000 tenyészkocát juttat a sertéstartó gazdáknak. Pénteken megérkezett az értesítés Szegedre a gazdasági fel-ügyelőséghez, hogy az akcióból a sze-gedi gazdák 100 anyasertést kapnak.

— Hirtelen halál. Sebők Antal 65 éves gazdasági cseléd, domaszéki la-kos szívbénulás következtében hirtelen meghalt. A rendőrség a halál oka-nak pontos megállapítása végett a bonctani intézetbe szállíttatta.

— Felrobbantotta magát egy há-nyász. Budapestről jelentik: Szörnyű öngyilkossági módot választott pénte-ken délelőtt a Széchenyi-rakparton Ta-burlini Valentino 70 éves olasz állam-polgár. Az idős férfi robbanóanyagot vett a szájába, meggyújtotta és a rob-banás leszakította a fejét. A nyom-zás megállapította, hogy Taburlini: Aknaszlatinán mint bányamunkás dol-gozott s valószínűleg ott szerezte a robbanóanyagot.

— Egyesbírói ítéletek. Kiss István 35 éves hódmezővásárhelyi borbély-mester, aki már kétszer volt büntetve, csalásért került pénteken ismét a sze-gedi törvényszék elé. A vádirat sze-rint Kiss Kiskundorozsmán egy olyan lovat, amely nem türté magán a há-mot és nem buzott, úgy tüntetett fel, mintha hibátlan lo volna, azért, hogy el tudja alni. El is adta 160 pengőért. A vevő feljelentést tett ellene, amikor rájött, hogy rossz vásárt csinált. Vi-téz dr. Hárs László büntető egyesbíró család vétségében mondotta ki bűnös-nek Kissét és egyhónapi fogházra ítél-te. — Ugyancsak vitéz Hárs László tárgyalta Gáspár József hódmezővá-sárhelyi földműves tyuklopási ügyét. Gáspár, aki már kétszer volt büntet-ve, februárban Sándorfalván ellopott hét tyukot. Tagadta a lopás elköveté-sét, a törvényszék azonban a bizonyí-tékokból megállapította bűnösségét és háromhónapi fogházra ítélte.

— Két évre ítélték egy kommunis-tát. Budapestről jelentik: A Kuria két-évi fogházra ítélte Weissenhoffert László 42 éves cipészszegedi kommu-nistaüzelnék miatt. Weissenhoffert a huszas években egyik bécsi agitátor-képző iskola előadója volt, később egy kommunistaügyből kifolyólag elítél-ték. Mult év nyarán a háborúval kap-csolatban a szovjelet dicsőítette, ami-ért letartóztatták és elítélték. A Kuria most hagyta jóvá Weissenhoffert íté-lését.

— Mi újság a budapesti élelmiszer-nagyvásártelen? A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelentése szerint augusz-tus 27-től szeptember 3-ig az élő- és vágottbaromfi, valamint a tojáspiacon továbbra is változatlanul a megállá-pított legmagasabb árak voltak ér-vényben. A zöldség- és főzelékfelé-l piacon a burgonya nagykereskedelmi ára szeptember 1-től kezdődőleg újból 3,15 pengővel csökkent és így az árak jelenleg a következők: nyári rózsá és Gülbaba 28, Ella és sárga 23,80 P má-zsánként. A többi árucikknek közül a zöldborsó és leveleskarfiol ára 20 a tisztított karfiol ára pedig 40 fillérrel csökkent kilónként. A gyümölcspiacon a közönséges fajtájú alma és a szilva ára 10, a szőlő, a ringló és a görög-dinnye ára 20, az őszibarack ára pe-dig 40 fillérrel emelkedett kilónként.

— Háromévi fegyházra ítélték a községi rendőrt, akinek ütésétől meg-halt egy ember. Szota István 32 éves kizsácsi községi rendőr halált okozó súlyos testisértesért kétévi fegyházra ítélte az újbudéki törvényszék, mert május 12-én Kiszácon, amikor egy kocsmában igazolásra szólította fel Kopesek István petróci lakost, azt úgy megütötte kétszer a hasán, hogy Kop-esek pár nap múlva hashártyagyulla-dás következtében meghalt. Felleb-bezés folytán pénteken a szegedi tá-bla elé került az ügy. A tábla bűnösnek mondotta ki Szotát halált okozó sa-lyos testisértes büntetében és bünte-tését 3 évi fegyházra emelte fel.